

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö 26/1995 vp

Hallituksen esitys laiksi merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunta on 8 päivänä joulukuuta 1995 lähettänyt sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan valmistelevalle hallituksen esityksen 201/1995 vp laiksi merimieseläkelain muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina ylitarkastaja Maritta Hirvi sosiaali- ja terveysministeriöstä, lakimies Marja-Leena Seppälä eläketurvakeskuksesta, lakimies Ove Herrlin Merimieseläkekassasta, osastopäällikkö Henrik Lönnqvist Suomen Varustamoyhdistyksestä, liittosihteeri Erkki Ukkonen Suomen Merimies-Unionista, toiminnanjohtaja Markus Sinisalo Suomen Laivanpäällystöliitosta, toiminnanjohtaja Anton Sjöholm Suomen Konepäällystöliitosta ja puheenjohtaja Heikki Santala Suomen Tietoliikennetekniset ry:stä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan merimieseläkejärjestelmään tehtäväksi vastaavansisältöi-

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1995

set muutokset kuin yksityisalojen työeläkejärjestelmään on tehty hallituksen esityksen 118/1995 vp perusteella. Eläkepalkan laskenta-aika pidentettäisiin 10 vuoteen, eläkkeen tulevan ajan eläkekarttumaa muutettaisiin samoin kuin indeksijärjestelmä. Kuntoutuksen ensisijaisuutta korostettaisiin ja lakiin tehtäisiin eräitä teknisiä muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1996 alusta, osittain siirtymäkauden kuluessa.

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa varapuheenjohtaja Perho, jäsenet Huotari, Huuhtanen, Hyssälä, Ihämäki,

Kokkonen, Kuoppa, Lämsä, Manninen, Peltonen, M. Pietikäinen, Rask, Soininvaara, Vehkaoja ja Viljamaa sekä varajäsen M. Koskinen.

Vastalause

Ehdotus merimiesten työeläkejärjestelmän uudistamiseksi merkitsee tulevan ajan oikeuden merkittävää heikennystä. Eläkkeen lopullinen taso saattaa jäädä jopa 6,5 prosenttiyksikköä pienemmäksi nykyiseen lakiin verrattuna. Tulevan ajan kertymän heikennys merkitsee käytännössä sitä, että eläketaso jää tavoitetasoa selvästi alhaisemmaksi.

Merimieseläkkeen indeksijärjestelmää muutetaan siten, että ryhdytään käyttämään kahta eri indeksiä. Tämä merkitsee heikennystä yli 65-vuotiaiden eläkkeiden indeksitarkistuksiin. Yli 65-vuotiaiden eläkkeet jäävät tulevaisuudessa yhä pahemmin jälkeen nuorempien eläkkeistä. Nyt ehdotettu muutos heikentäisi edelleen eläkkeiden reaaliarvoa. Erityisen vaikeaksi tilanne

muodostuu pientä merimieseläkettä saaville yli 65-vuotiaille eläkeläisille.

Määräaikainen työkyvyttömyyseläke ehdotetaan muutettavaksi kuntoutustueksi, jota voi saada silloin, kun työntekijästä on laadittu kuntoutussuunnitelma. On pelättävissä, että väliinputoamiset tulevat lisääntymään, vaikka kun-

toutusta voikin pitää myönteisenä. On olemassa myös vaara, että työkyvyttömyyseläkkeelle pääsy yhä edelleen vaikeutetaan.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittavasti,

että lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1995

Mikko Kuoppa